

رصد جامع فضای مجازی
بررسی کلان پروژه سلب
امنیت روانی در جامعه
۱۹ مهر الی ۲۶ مهر ماه ۱۴۰۵

صدا و سمای جمهوری اسلامی ایران
معاونت فضای مجازی
اتاق وضعیت

گزاره‌های اصلی

جریان‌های معاند و بخشی از جریان اصلاح طلب با برجسته‌سازی مستمر کاهش قدرت خرید، افزایش هزینه‌های زندگی و تشدید شکاف طبقاتی، زمینه تبدیل فشارهای معیشتی به ادراک فراگیر از بی‌ثباتی اقتصادی و نابرابری ساختاری را فراهم می‌کنند. محور اصلی روایت، فرسایش قدرت خرید و گسترش فقر و نابرابری اجتماعی از طریق عبور از بازنمایی مشکلات معیشتی به تعمیم آن‌ها به مسئله عدالت اجتماعی و کارآمدی نظام حکمرانی است؛ به گونه‌ای که تجارب عینی در قالب کاهش فرصت‌های زندگی، تضعیف تحرک اجتماعی و نابرابری در توزیع منابع بازنمایی می‌شود. در این چارچوب، خطر شناختی زمانی تشدید می‌شود که فشار اقتصادی به نشانه‌ای از فقدان چشم‌انداز بهبود و ناتوانی در تأمین آینده بدل شده و اعتماد عمومی، امید اجتماعی و تاب‌آوری روانی جامعه را تحت فرسایش قرار دهد.

۱

معاندین و بخشی از جریان اصولگرا، با چارچوب‌بندی مواضع دیپلماتیک، مذاکرات و تصمیمات مرتبط با تنش‌های خارجی در قالب مفاهیمی نظیر عقب‌نشینی، انفعال یا امتیازدهی، ارزیابی افکار عمومی از سیاست خارجی را به آزمونی درباره اقتدار، استقلال و قدرت چانه‌زنی دولت تبدیل می‌کنند. شگرد اصلی در کلان‌روایت القای وادادگی دولت و دستگاه دیپلماسی در برابر قدرت ترامپ، تفسیر گزینشی رفتار دیپلماتیک و تفکیک آن از ملاحظات راهبردی، هزینه‌های تقابل و اهداف مذاکراتی است؛ تا جایی که مدیریت تنش به عنوان ضعف و هرگونه مصالحه احتمالی به مثابه واگذاری امتیاز نشان داده شود. پیامد راهبردی این جریان، تشدید حساسیت افکار عمومی نسبت به نشانه‌های شکست دیپلماتیک و منازعه سیاسی بر سر مفهوم اقتدار ملی است که مهار آن نیازمند تبیین دقیق اهداف مذاکرات، خطوط قرمز، هزینه‌ها و دستاوردهای عینی سیاست خارجی است.

۳

جریان معاند با برجسته‌سازی پرونده‌های فساد، تعارض منافع، امتیازهای ویژه و نمونه‌های تبعیض، می‌کوشد ارزیابی افکار عمومی از تخلفات و ناکارآمدی‌های موردی را به داوری کلی درباره سلامت ساختارهای حکمرانی سوق دهد. محور اصلی روایت، تعمیم مصادیق فساد به فرضیه فساد ساختاری و پیوند دادن آن با ناکارآمدی سازوکارهای نظارت، پاسخ‌گویی و اجرای عدالت است؛ به گونه‌ای که هر پرونده مستقل از ابعاد اثبات شده، در امتداد تصویری از تداوم تخلف و مصونیت صاحبان قدرت قرار گیرد تا مرز میان تخلف فردی، ضعف نظارتی و فساد نظام‌مند در ذهن مخاطب محو شود. مؤلفه تعیین‌کننده در مهار این ادراک، کاهش فاصله میان انتظار عمومی برای شفافیت با میزان مشاهده شده پاسخ مؤثر و قابل ارزیابی از طریق رسیدگی شفاف، اعلام نتایج مستند و برخورد بدون تبعیض با تخلفات است.

۲

برجسته‌سازی تهدیدهای نظامی، تنش‌های منطقه‌ای، احتمال درگیری و پیامدهای امنیتی بحران‌های خارجی، نگرانی‌های موجود را در قالب روایتی مستمر از نااطمینانی و تهدید آینده بازنمایی می‌کنند. سازوکار محوری در کلان‌روایت تشدید جنگ‌هراسی و نگرانی از آینده کشور، اتصال اخبار تهدیدآمیز، تحلیل‌های سناریو محور و اضطراب‌های معیشتی به یکدیگر و انتقال مخاطب از سنجش احتمال وقوع خطر به تجربه ذهنی استمرار تهدید است؛ رویکردی که حتی بدون شواهد قطعی وقوع درگیری، احساس ناامنی روانی و ناتوانی در برنامه‌ریزی فردی را بازتولید می‌کند. نقطه آسیب‌پذیری این گزاره، ایجاد چرخه بازخورد منفی میان نااطمینانی امنیتی، التهاب اقتصادی و تضعیف پیش‌بینی‌پذیری آینده است که مدیریت آن بر اطلاع‌رسانی سریع، تفکیک شایعه از تهدید واقعی، پرهیز از افراط و تفریط در بازنمایی خطر و تصویرسازی از ظرفیت‌های تاب‌آوری و دفاعی کشور استوار است.

۴

شبکه مسائل

بخش اول

تحلیل داده

داده‌های فضای مجازی

تلگرام

پست

۱/۱M

بازدید

۱/۳B

تعداد کانال

۱۸۹K

توییتر

ریتوییت

۱/۵M

لایک

۸/۷M

توییت

۴۹۶K

ایتا

پست

۹۹۸K

بازدید

۳/۵B

تعداد کانال

۸۵K

اینستاگرام

کامنت

۲۷/۶M

لایک

۳۳۷M

پست

۶۷۵K

رسانه های خبری

خبر

۱۳۵K

منابع

۱/۲K

روبیقا

تعداد کانال

۴۳K

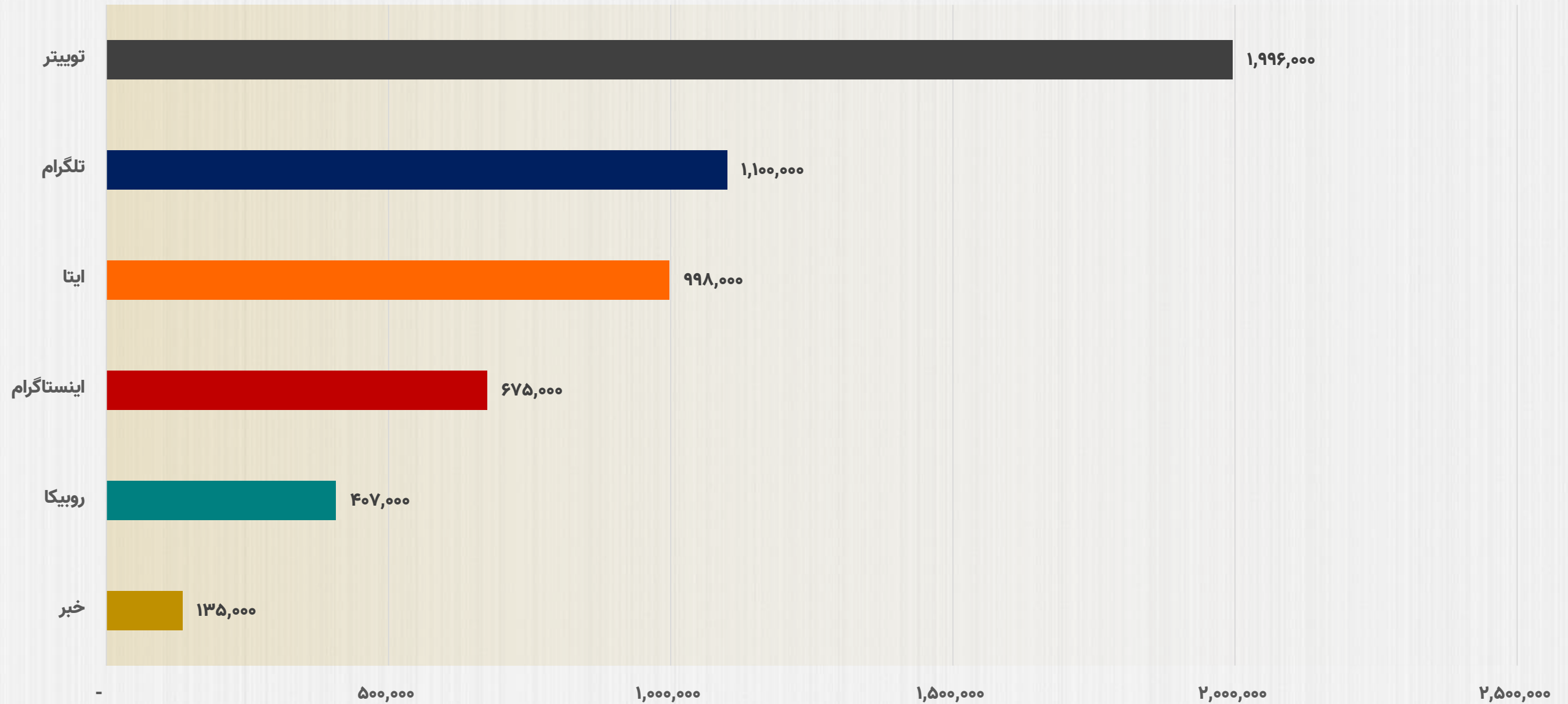
بازدید

۱/۶B

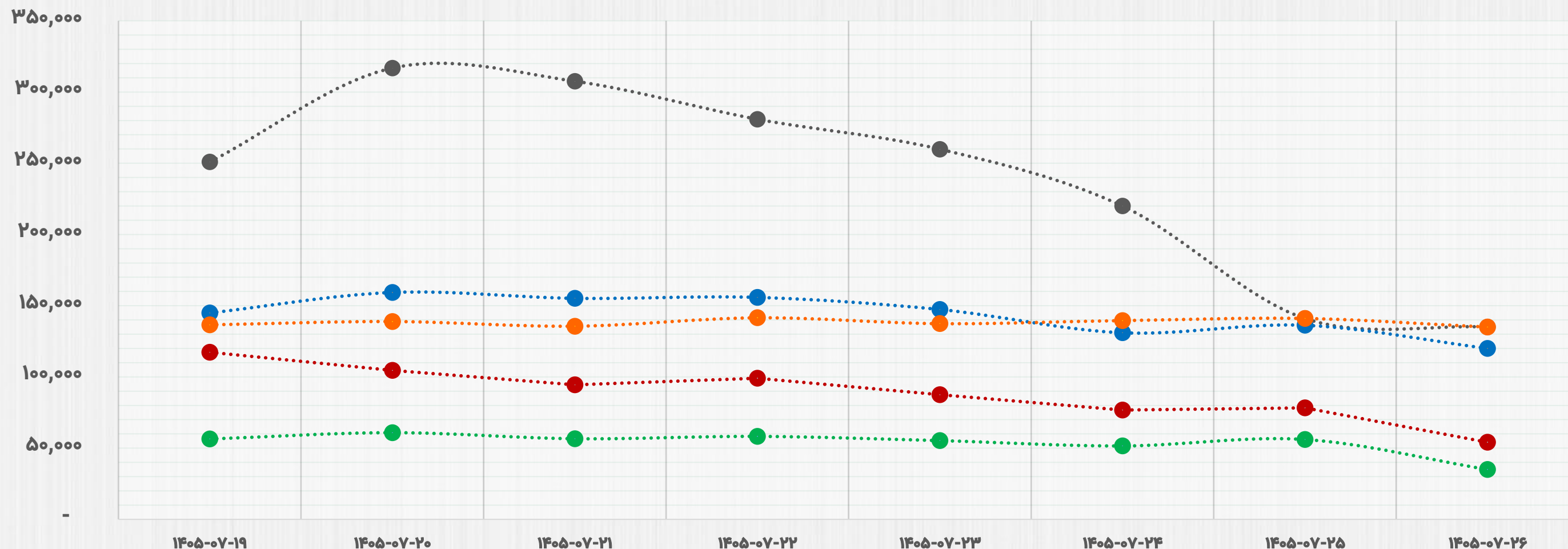
پست

۴۰۷K

مقایسه میزان تولید محتوا بسترهای فضای مجازی

نمودار مقایسه روند انتشار محتوا در فضای مجازی

اینستاگرام ••• رویکا ••• ایتا ••• تلگرام ••• توییتر •••

کاربران برتر بسترهای فضای مجازی (لایک و بازدید)

بیشترین بازدید

جنگ
فوری آمریکا

۱۷M

خبرفوری
ایران آمریکا

۱۷/۶M

اخبار فوری

۱۸/۶M

ایران اینترنشنال

۲۲M

بیشترین بازدید

بیداری ملت

۴۹M

خبر فوری

۵۶M

حسین دارابی

۷۰M

خبر فوری سراسری

۸۴M

بیشترین لایک

علی حسین
قاضی زاده

۴۴K

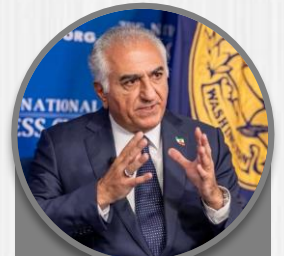
اسرائیل به فارسی

۴۷K

ایران اینترنشنال

۵۸K

رضا پهلوی

۹۵K

بیشترین لایک

رضا پهلوی

۵۹۹K

bbcpersian

۷۰۰K

Independent

۱/۲M

ایران اینترنشنال

۵/۳M

مقایسه هشتگ ها و کلمات پر تکرار بسترهای فضای مجازی

بخش دوم

مسائل و مصادیق
سلب امنیت روانی

تحولات سیاسی و امنیتی کشور

- ❑ اجرای حکم اعدام امیرحسین علی‌خانی در زندان رفسنجان به اتهام قتل و اقدام علیه امنیت
- ❑ انتشار آمار برخورد قاطع دستگاه قضایی با مجرمان خطرناک و عناصر مخمل امنیت (حدود ۷۰ مورد اعدام در ماه گذشته)
- ❑ موج گسترده مطالبه‌گری مردمی و هشتگ‌سازی برای اخراج اتباع غیرقانونی افغان به عنوان خواست ملی
- ❑ رصد و افشای پروژه‌های سیاه‌نمایی و القای ناامیدی از سوی جریان‌های معاند و وابسته به دشمن
- ❑ تلاش دشمن برای تبدیل مشکلات معیشتی به ابزار فتنه و فشار امنیتی علیه نظام بازداشت سعید شکبیا به اتهام تولید محتوای مغایر با امنیت روانی و آرامش جامعه
- ❑ انتشار پیام‌های متعدد به مناسبت روز جهانی ریشه‌کنی فقر با تأکید بر مقاومت ملت ایران در برابر جنگ اقتصادی دشمن
- ❑ هشدار نسبت به تبعات فرهنگی نفوذ بیگانه و گسترش مظاهر خشونت و بی‌بندوباری
- ❑ تداوم هشدارهای امنیتی درباره برنامه‌های دشمن برای ایجاد ناآرامی از طریق مسائل معیشتی و قومیتی
- ❑ تأکید بر ضرورت هوشیاری عمومی و انسجام ملی در برابر ادبیات تفرقه‌افکن و ضدایرانی در فضای مجازی

اثر روانی

- ❑ تقویت حس ضرورت هوشیاری و آمادگی ملی در برابر تهدیدات ترکیبی دشمن
- ❑ افزایش حساسیت و همگرایی عمومی نسبت به حضور اتباع غیرقانونی و پیامدهای امنیتی آن
- ❑ مقاومت روانی جامعه در برابر القائات ناامیدکننده و پروژه‌های سیاه‌نمایی جریان‌های معاند
- ❑ تثبیت اعتماد عمومی به کارآمدی برخورد قاطع دستگاه قضایی و نهادهای امنیتی با عناصر مخمل امنیت

فضای فرهنگی و رسانه‌ای

- ❑ گسترش تجمعات و اعتراضات بازنشستگان و فرهنگیان در شهرهای مختلف و پیوند خوردن مطالبات معیشتی با شعارها و مطالبات سیاسی. **فرهنگی**
- ❑ برجسته‌سازی گفتمان تقابلی «**حجاب در برابر معیشت**» و تلاش برای القای شکاف میان اولویت‌های فرهنگی مورد تأکید حاکمیت و مطالبات اقتصادی جامعه
- ❑ بازنشر انتقادات حسن روحانی از صداوسیما و بازتاب گسترده ادعاها درباره **ناکارآمدی، کاهش اعتبار و فاصله رسانه رسمی با افکار عمومی**
- ❑ برجسته‌سازی فشارهای نهادی، محدودیت‌های فرهنگی و هنری با هدف القای **ناامنی و فشار مستمر بر جامعه فرهنگی**
- ❑ واکنش‌ها به ممنوع‌الفعالیت شدن شماری از بازیگران و هنرمندان مخالف حجاب اجباری و حواشی پیرامون برکناری مدیران فرهنگی (**مانند مدیر فرهنگسرای ارسباران**) پس از حضور زنان هنرمند بدون حجاب در رویدادهای هنری
- ❑ واکنش‌ها نسبت به لغو کنسرت‌ها در شهرهای مختلف (**مانند لغو کنسرت میثم ابراهیم‌زاده در دزفول یک روز قبل از اجرا، یا لغو کنسرت‌ها در کرمان به بهانه عدم هماهنگی مجوزها**)
- ❑ تشدید نگرانی‌ها درباره محدودیت اینترنت، گسترش فیلترینگ و طرح ایده‌هایی نظیر (**اینترنت ملی**) و القای محدود شدن مجدد دسترسی آزاد به اطلاعات
- ❑ گسترش ادبیات جنگ، محاصره دریایی و تهدید هسته‌ای در فضای رسانه‌ای و پیوند دادن این مؤلفه‌ها با مشکلات اقتصادی، **کاهش ارزش پول ملی، کمبود سوخت و نگرانی از تشدید بحران معیشتی**

اثر روانی

- ❑ تشدید احساس تعارض میان مطالبات اولیه و معیشتی جامعه با مسائل فرهنگی و سیاسی مورد تأکید در فضای رسمی
- ❑ **افزایش فرسودگی روانی و احساس بی‌توجهی در میان بازنشستگان، فرهنگیان، هنرمندان و سایر گروه‌های مطالبه‌گر**
- ❑ تعمیق بی‌اعتمادی به رسانه‌های رسمی و افزایش گرایش جامعه به روایت‌های جایگزین و شبکه‌های اجتماعی غیررسمی
- ❑ **افزایش اضطراب و ناامنی روانی در پی تکرار ادبیات جنگ، سرکوب، محدودیت اینترنت و بحران اقتصادی و در نتیجه کاهش تاب‌آوری اجتماعی و افزایش مصرف هیجانی اخبار**

بحران‌های اجتماعی و حوادث انسانی

- ❑ **شهادت فرمانده حوزه خواهران بسیج مهرستان** در حمله مسلحانه عوامل گروهک‌های تروریستی
- ❑ **دستگیری تیم ۳ نفره تروریستی مرتبط با گروهک جیش‌الظلم** در چابهار با کشف سلاح و مهمات
- ❑ **هلاکت ۵ گروگانگیر و آزادی مهندس ربوده شده** در عملیات قرارگاه قدس سپاه در **زاهدان؛ یک رزمنده به شهادت رسید**
- ❑ **اعدام قاتل خبرنگار ایرنا پای چوبه دار؛ شوهری که همسرش را با ضربات چاقو و دمبل به قتل رسانده بود**
- ❑ **مسمومیت ده‌ها نفر در بجنورد بر اثر مصرف اسفناج آلوده به گیاه سمی تاتوره**
- ❑ **قتل امام جماعت مسجد امام حسن عسکری (ع)** ساری با سلاح سرد در منزل شخصی
- ❑ **مسمومیت ۶۰ دانشجوی دانشگاه بوعلی همدان** پس از خوردن غذای بی‌کیفیت سلف دانشگاه
- ❑ **سیلاب در پنج استان با ۷ کشته و ۲ مفقود؛ ۱۵ واحد مسکونی آبگرفته و ۱۸ محور روستایی مسدود شد**
- ❑ **ناپدید شدن مرموز دختر ۳ ساله در افسریه تهران؛ تماس مشکوک مردی برای اخاذی ۱۵ میلیون تومانی**
- ❑ **قتل مرد جوان در پی درگیری همسایگان در باغ فیض تهران با سلاح سرد**

اثر روانی

- ❑ **افزایش احساس ناامنی در برابر اقدامات تروریستی و ناامنی در مناطق مرزی و شهرهای شرق کشور**
- ❑ **تشدید اضطراب والدین نسبت به امنیت کودکان در پی ناپدید شدن مرموز کودک ۳ ساله و تماس‌های اخاذی**
- ❑ **تقویت حس آسیب‌پذیری اجتماعی با تکرار قتل‌های خانوادگی و نزاع‌های همسایگی**
- ❑ **نگرانی از سلامت غذایی و مسمومیت‌های جمعی در پی حوادث اسفناج سمی و مسمومیت دانشجویان**
- ❑ **انباشت ترس و ناامیدی در پی هم‌زمانی سیلاب، اقدامات تروریستی، قتل‌ها و حوادث مبهم**

بخش سوم

بخش تحلیل روایت ها
و انگاره ها در فضای مجازی

کلان روایت ها

پررنگ سازی
فساد ساختاری،
تبعیض و بی اعتمادی
به نهادهای حاکمیتی

جریان انتشار روایت:
معاندین

القای تشدید بحران
تولید، تجارت و رکود
اقتصادی کشور

جریان انتشار روایت:
معاندین. اصلاح طلبان

تصویرسازی از فروپاشی
قدرت خرید و گسترش
فقر و نابرابری اجتماعی

جریان انتشار روایت:
معاندین. اصلاح طلبان

تشدید جنگ هراسی و
برجسته سازی تهدیدهای
امنیتی و نگرانی مردم از
آینده و ثبات کشور

جریان انتشار روایت:
معاندین. اصلاح طلبان

القای وادادگی دولت
و دستگاه دیپلماسی کشور
در برابر قدرت ترامپ

جریان انتشار روایت:
معاندین. اصولگرایان

اهم انگاره های ذهنی شکل گرفته در افکار عمومی

ردیف	انگاره ذهنی شکل گرفته	جامعه مخاطب متأثر از انگاره	مبنای شکل گیری انگاره
۱	ناتوانی دولت در مهار تورم و حفظ قدرت خرید خانوار	اقشار کم درآمد، طبقه متوسط حقوق بگیر، بازنشستگان و خانوارهای فاقد درآمد متناسب با تورم	تجربه مستمر افزایش هزینه های خوراک، مسکن، درمان و خدمات در مقایسه با رشد درآمد
۲	تثبیت فقر و تشدید نابرابری؛ دشوار شدن ارتقای اقتصادی و اجتماعی	جوانان جویای کار، خانوارهای مستأجر، کارگران، دهک های درآمدی پایین و خانواده های فاقد دارایی	احساس کاهش فرصت های پیشرفت، دشواری تشکیل خانواده و فاصله فزاینده میان درآمد و هزینه های زندگی
۳	ناتوانی اقتصاد در ایجاد اشتغال پایدار و تضمین آینده شغلی	فارغ التحصیلان دانشگاهی، کارجویان، کارگران صنایع، کارکنان بنگاه های کوچک و صاحبان کسب و کارهای خرد	نگرانی از رکود، کاهش تقاضا، تعدیل نیرو، محدودیت فرصت های شغلی و نااطمینانی نسبت به درآمد آینده
۴	تداوم رکود تولید و تجارت و کاهش ظرفیت حل مشکلات اقتصادی کشور	تولیدکنندگان، فعالان اقتصادی، تجار، صادرکنندگان، واردکنندگان و کارکنان بخش خصوصی	مواجهه با نوسانات هزینه تولید، دشواری تأمین مواد اولیه، محدودیت های تجاری و نااطمینانی در تصمیم گیری اقتصادی
۵	فراگیری فساد و تبعیض در دسترسی به فرصت ها و منابع	قشر ناراضی از نابرابری، متقاضیان تسهیلات و خدمات عمومی، جوانان جویای فرصت های برابر و فعالان اقتصادی فاقد دسترسی های ویژه	مشاهده یا تجربه تبعیض، ادراک وجود رانت، ابهام در تخصیص منابع و برداشت از نابرابری در اجرای مقررات
۶	بی اثر بودن سازوکارهای نظارت و پاسخ گویی در برخورد با تخلفات	کاربران شبه عدالتخواه و پیگیر پرونده های فساد، مطالبه گران شفافیت، فعالان مدنی و افرادی که تجربه نامطلوبی از مراجعه به نهادهای اداری دارند	فاصله ادراک شده میان اعلام تخلف، رسیدگی رسمی، انتشار نتایج و مشاهده پیامدهای عملی

ردیف	انگاره ذهنی شکل گرفته	جامعه مخاطب متأثر از انگاره	مبنای شکل گیری انگاره
۷	اولویت یافتن ملاحظات سیاسی بر منافع اقتصادی و معیشتی مردم	خانوارهای متأثر از تحریم ها و نوسانات بازار، فعالان اقتصادی، صاحبان کسب و کارهای وابسته به تجارت خارجی و شهروندان خواهان کاهش تنش	پیوند دادن محدودیت های اقتصادی و فشار معیشتی با تصمیمات سیاست خارجی و ارزیابی هزینه فایده آنها
۸	ضعف قدرت چانه زنی دیپلماتیک و احتمال امتیازدهی در برابر فشار آمریکا	کاربران حساس به استقلال ملی، مخاطبان اخبار سیاست خارجی، بخشی از نیروهای سیاسی منتقد دولت و فعالان رسانه ای حوزه روابط بین الملل	تفسیر مواضع مذاکره ای، پیام های طرف آمریکایی و تحولات دیپلماتیک در چارچوب اقتدار یا عقب نشینی
۹	افزایش احتمال درگیری نظامی و کاهش پیش بینی پذیری امنیتی کشور	خانواده های ساکن مناطق پر خطر درگیر جنگ احتمالی، والدین دارای فرزند، کارکنان بخش های آسیب پذیر در بحران و مخاطبان پیگیر اخبار امنیتی	تکرار اخبار تهدید، تشدید تنش های منطقه ای، انتشار تحلیل های بدبینانه و ابهام درباره مسیر تحولات
۱۰	نامطمئن بودن آینده کشور و دشوار شدن برنامه ریزی برای زندگی بلندمدت	جوانان در آستانه ازدواج، خانواده های دارای فرزند، متخصصان، کارآفرینان و خانوارهای در حال تصمیم گیری درباره مسکن و سرمایه گذاری	هم زمانی نگرانی های اقتصادی، شغلی، سیاسی و امنیتی و کاهش احساس ثبات و پیش بینی پذیری آینده

بخش چهارم

تحلیل احساسات

(احساسات تولیدی توسط جریانات)
(احساسات شکل گرفته در افکار عمومی)

مقایسه احساسات شکل گرفته در افکار عمومی

مقوله‌های تهییج غم

- ❑ اندوه ناشی از شهادت فرمانده حوزه خواهران بسیج مهرستان و یکی از رزمندگان قرارگاه قدس سپاه.
- ❑ تاثیر از قتل خبرنگار ایرنا به دست همسرش و قتل امام جماعت مسجد در ساری.
- ❑ نگرانی از سرنوشت نامعلوم کودک ۳ ساله مفقودشده در افسریه تهران.
- ❑ تاثیر از جان باختن ۷ نفر و مفقودی ۲ نفر در سیلاب پنج استان کشور.

مقوله‌های تهییج خشم

- ❑ عصبانیت از اقدامات تروریستی و گروگانگیری در سیستان و بلوچستان.
- ❑ خشم نسبت به خشونت‌های خانوادگی و قتل ناشی از درگیری همسایگان در باغ فیض.
- ❑ نارضایتی از وقوع مسمومیت‌های جمعی در بجنورد و دانشگاه بوعلی همدان.
- ❑ واکنش منفی به تماس مشکوک برای اخاذی ۱۵ میلیون تومانی از خانواده کودک مفقودشده.

مقوله‌های تهییج انتظار و درخواست

- ❑ مطالبه تسریع در شناسایی و یافتن کودک مفقودشده در افسریه.
- ❑ درخواست شفاف‌سازی درباره علت مسمومیت ۶۰ دانشجوی دانشگاه بوعلی همدان.
- ❑ انتظار برای شناسایی و برخورد با عوامل اقدامات تروریستی و قتل‌های اخیر.
- ❑ مطالبه تقویت اقدامات پیشگیرانه و امداد رسانی در مناطق سیل‌زده.

نمودار رادار احساسات

سایر مولفه‌های سیاسی

تحسین و اعتماد: بازتاب موفقیت عملیات دستگیری تیم تروریستی چابهار، آزادی مهندس ربوده‌شده در زاهدان و برخورد قضایی با قاتل خبرنگار ایرنا، از زمینه‌های تقویت این مولفه است.

شادمانی: رضایت از آزادی گروگان‌ها و دستگیری عوامل تروریستی

تنفر: انزجار از جنایت‌های تروریستی و قتل‌های خشونت‌آمیز

ترس: نگرانی از ناامنی و تکرار حوادث مشابه

تعجب: واکنش به ابهامات پرونده ناپدید شدن کودک و مسمومیت‌های جمعی

امید: معطوف به یافتن کودک مفقودشده، پیگیری پرونده‌های قضایی و موفقیت اقدامات امنیتی

بررسی احساسات تولید شده توسط جریانات سیاسی

جریان اصولگرا

محور احساسی: **اعتماد**، **خشم** و **غم**

خشم نسبت به اقدامات تروریستی در مهرستان و فعالیت گروهک جیش‌الظلم در سیستان و بلوچستان. تقویت اعتماد به توان عملیاتی نیروهای امنیتی با دستگیری تیم ۳ نفره تروریستی و آزادی مهندس ربوده‌شده با هلاکت ۵ گروگانگیر. غم ناشی از شهادت فرمانده حوزه خواهران بسیج مهرستان و یکی از رزمندگان قرارگاه قدس سپاه.

جریان اصلاح‌طلب

محور احساسی: **غم**، **نگرانی** و **انتظار**

غم و نگرانی نسبت به امنیت اجتماعی در پی قتل امام جماعت ساری، ترور فرمانده حوزه خواهران بسیج مهرستان و ناپدید شدن کودک ۳ ساله در افسریه. افزایش حساسیت نسبت به سلامت عمومی با انتشار اخبار مسمومیت ۶۰ دانشجو و ده‌ها شهروند بجنوردی. تقویت انتظار برای پاسخ‌گویی دستگاه‌های مسئول، رسیدگی به حوادث و پیشگیری از تکرار بحران‌های انسانی.

جریان معاند

محور احساسی: **غم**، **خشم**، **ترس** و **ناامیدی**

استفاده از هم‌زمانی اقدامات تروریستی، قتل‌های شهری و ناپدید شدن کودک برای القای گسترش ناامنی در زندگی روزمره. پیوند دادن مسمومیت‌های جمعی و تلفات سیلاب با روایت ناکارآمدی دستگاه‌های مسئول و تشدید خشم عمومی. تلاش برای تبدیل حوادث مستقل به تصویری فراگیر از بی‌ثباتی اجتماعی و تقویت احساس ترس و ناامیدی نسبت به آینده.

پیش‌بینی

تحلیل دیدگاه
افکار عمومی

(اهم محور نظرات کاربران فضای مجازی (درباره سوژه‌های سلب امنیت روانی در یک ماه گذشته)

- ❑ **نگرانی و نارضایتی گسترده از گرانی و کاهش قدرت خرید؛** کاربران با اشاره به افزایش مستمر قیمت کالاها، کوچک‌شدن سفره خانوار و فاصله درآمد با هزینه‌های زندگی، شرایط اقتصادی را از مهم‌ترین عوامل ایجاد فشار و ناامنی روانی عنوان کردند.
- ❑ **خشم از افزایش قیمت بنزین و هزینه‌های سوخت؛** بخشی از کاربران افزایش قیمت بنزین را عامل مستقیم تشدید تورم دانسته و معتقد بودند افزایش هزینه حمل‌ونقل و سوخت به سرعت به قیمت کالاها و خدمات منتقل خواهد شد.
- ❑ **تردید نسبت به دلایل اعلام‌شده برای گرانی بنزین؛** در مقابل روایت مرتبط با جنگ، محاصره دریایی و کمبود ذخایر، گروهی از کاربران مشکلات مدیریتی، قاچاق، ناکارآمدی و سیاست‌های اقتصادی دولت را عامل اصلی معرفی کرده و انتقال هزینه‌ها به مردم را مورد انتقاد قرار دادند.
- ❑ **ابراز نگرانی از جهش قیمت دلار و سقوط ارزش پول ملی؛** افزایش نرخ ارز و عبور دلار از سطوح تاریخی، در دیدگاه کاربران با کاهش قدرت خرید، افزایش قیمت کالاها و تشدید احساس بی‌ثباتی اقتصادی و خستگی پیوند خورده است.
- ❑ **افزایش احساس ناامنی مالی در پی نوسانات ارز و طلا؛** کاربران از شرایطی سخن گفته‌اند که حفظ ارزش دارایی‌ها برای خانوارها دشوار شده و تبدیل پس‌انداز به دلار و طلا به عنوان راهی برای جلوگیری از کاهش ارزش پول مطرح می‌شود؛ موضوعی که خود به افزایش نگرانی درباره آینده اقتصادی منجر شده است.
- ❑ **انتقاد از عملکرد تیم اقتصادی دولت و تقدیر از مسئولان اقتصادی در شرایط تورمی؛** بخشی از کاربران تقدیر از عبدالناصر همتی در شرایط افزایش نرخ دلار و تورم را نوعی بی‌توجهی به فشار اقتصادی مردم تلقی کرده و آن را موجب تشدید نارضایتی و بی‌اعتمادی دانستند.
- ❑ **تأکید بر ارتباط مستقیم امنیت روانی با ثبات اقتصادی؛** برآیند دیدگاه‌های کاربران نشان می‌دهد که گرانی، ارز، بنزین، اشتغال، دارو و کالاهای اساسی بیش از موضوعات منفرد فرهنگی یا سیاسی، در تجربه روزمره آنان به احساس ناامنی و نگرانی درباره آینده تبدیل شده‌اند؛ به‌ویژه زمانی که این مشکلات با جنگ، تحریم و بحران انرژی هم‌زمان می‌شوند.

(اهم محور نظرات کاربران فضای مجازی (درباره سوژه‌های سلب امنیت روانی در یک ماه گذشته)

- ❑ **اعتراض به وضعیت معیشتی بازنشستگان و حقوق‌بگیران؛** مطالبات بازنشستگان، کارگران و معلمان به‌عنوان یکی از ملموس‌ترین نشانه‌های فشار اقتصادی بازتاب داشته و کاربران بر ناکافی بودن حقوق و مستمری در برابر هزینه‌های جاری تأکید کرده‌اند.
- ❑ **نگرانی از تبدیل مطالبات معیشتی به اعتراضات گسترده‌تر؛** بخشی از کاربران با اشاره به تجمعات معلمان و بازنشستگان، احتمال تکرار اعتراضات اقتصادی گذشته را مطرح کرده و هم‌زمانی گرانی، کاهش قدرت خرید و نارضایتی‌های اجتماعی را زمینه‌ساز افزایش التهاب اجتماعی دانسته‌اند.
- ❑ **انتقاد از نسبت‌دادن مشکلات اقتصادی به رفتار مردم؛** اظهاراتی که افزایش خرید کالا، بنزین یا تبدیل دارایی به دلار و طلا را عامل گرانی معرفی می‌کرد، با واکنش منفی مواجه شد و کاربران آن را تلاش برای انتقال مسئولیت ناکارآمدی اقتصادی از دولت به مردم ارزیابی کردند.
- ❑ **دوگانه‌سازی میان «تحریم و جنگ» با «سوءمدیریت داخلی» در تبیین مشکلات اقتصادی؛** بخشی از کاربران تحریم، جنگ و محاصره دریایی را عامل فشار اقتصادی می‌دانند، در حالی که گروهی دیگر تأکید دارند تورم و مشکلات ساختاری اقتصاد پیش از شرایط جنگی نیز وجود داشته و ریشه اصلی را در مدیریت اقتصادی و ساختار بانکی جست‌وجو می‌کنند.
- ❑ **نگرانی از هم‌زمانی چند فشار اقتصادی و اجتماعی؛** در دیدگاه کاربران، افزایش قیمت بنزین، جهش دلار، تورم، مشکلات معیشتی و موضوع حجاب به‌صورت هم‌زمان مورد توجه قرار گرفته و این هم‌زمانی به‌عنوان عاملی برای تشدید نارضایتی و التهاب اجتماعی مطرح شده است.
- ❑ **افزایش نگرانی از کمبود و گرانی کالاهای اساسی؛** قیمت مرغ، مواد غذایی، روغن، برنج و سایر اقلام مصرفی از موضوعات پرتکرار بوده و کاربران افزایش قیمت این اقلام را مستقیماً با کاهش توان تأمین نیازهای روزمره خانوار مرتبط کرده‌اند.
- ❑ **ابراز نگرانی نسبت به افزایش هزینه دارو و درمان؛** در بخشی از دیدگاه‌ها، حذف یا تغییر ارز ترجیحی و افزایش قیمت دارو به‌عنوان عاملی برای دشوارتر شدن دسترسی اقشار کم‌درآمد به خدمات درمانی مطرح شده و نسبت به پیامدهای آن برای خانوارها ابراز نگرانی شده است.

(اهم محور نظرات کاربران فضای مجازی (درباره سوژه‌های سلب امنیت روانی در یک ماه گذشته)

- ❑ **نگرانی از هزینه‌های بازگشایی مدارس؛** افزایش قیمت لوازم التحریر و سایر هزینه‌های مرتبط با آغاز سال تحصیلی، فشار مضاعفی بر خانواده‌ها تلقی شده و کاربران نسبت به دشوار شدن تأمین نیازهای تحصیلی فرزندان ابراز نگرانی کرده‌اند.
- ❑ **نارضایتی از بحران آب، برق و انرژی؛** قطعی برق، کمبود آب و مشکلات تأمین انرژی در کنار گرانی بنزین به عنوان نشانه‌هایی از تشدید مشکلات زیرساختی مطرح شده و برخی کاربران تداوم این وضعیت را موجب افزایش فشار روزمره و کاهش اعتماد به مدیریت کشور دانسته‌اند.
- ❑ **نگرانی از پیامدهای جنگ و محاصره دریایی بر زندگی روزمره؛** بخشی از کاربران افزایش قیمت دلار، بنزین و کالاها را پیامد مستقیم وضعیت جنگی و محاصره دانسته و از احتمال تشدید فشار اقتصادی در صورت استمرار تنش‌ها ابراز نگرانی کرده‌اند.
- ❑ **افزایش نگرانی درباره احتمال درگیری نظامی و تهدید هسته‌ای؛** اظهارات مرتبط با ساخت بمب اتم و احتمال استفاده آمریکا از سلاح هسته‌ای، در بخشی از دیدگاه‌ها با ترس از گسترش جنگ و پیامدهای آن برای امنیت و آینده کشور همراه شده است.
- ❑ **واکنش‌های دوگانه به مطالبه ساخت بمب اتم؛** گروهی از کاربران دستیابی به توانمندی هسته‌ای و ساخت بمب را عامل بازدارندگی و تضمین امنیت کشور دانسته‌اند، در حالی که گروهی دیگر آن را موجب افزایش خطر جنگ و تشدید فشارهای بین‌المللی ارزیابی کرده‌اند.
- ❑ **نگرانی از افزایش خشونت و ناامنی اجتماعی در پی اخبار حوادث و جرائم؛** اخبار قتل، درگیری‌های خیابانی، انفجار، تصادفات مرگبار و حوادث انسانی با واکنش‌های عاطفی همراه بوده و بخشی از کاربران نسبت به کاهش احساس امنیت در محیط اجتماعی ابراز نگرانی کرده‌اند.
- ❑ **افزایش احساس بی‌اعتمادی و شکاف میان مردم و مسئولان؛** تکرار گزاره‌هایی درباره «پرداخت هزینه ناکارآمدی توسط مردم»، فاصله مسئولان با مشکلات معیشتی و پاسخگو نبودن مدیران، نشان‌دهنده تقویت ادراک بی‌اعتمادی و احساس بی‌پناهی اقتصادی در بخشی از افکار عمومی است.

(اهم محور نظرات کاربران فضای مجازی (درباره سوژه‌های سلب امنیت روانی در یک ماه گذشته)

- ❑ **واکنش منفی به اخبار اعدام و احکام قضایی مرتبط با اعتراضات؛** انتشار اخبار اعدام و نحوه روایت پرونده‌های مرتبط با اعتراضات، موجب شکل‌گیری دیدگاه‌های متضاد شده است؛ بخشی بر ضرورت برخورد قضایی تأکید کرده و بخشی دیگر نسبت به تناسب مجازات و نحوه رسیدگی به پرونده‌ها ابراز تردید کرده‌اند.
- ❑ **نگرانی از محدودیت اینترنت و فیلترینگ؛** اگرچه در مقایسه با مسائل اقتصادی حجم کمتری از دیدگاه‌ها مستقیماً به این موضوع اختصاص داشت، اما برخی کاربران محدودیت اینترنت را در کنار تورم، بیکاری و بحران اقتصادی از عوامل کاهش رضایت عمومی و افزایش احساس محدودیت عنوان کرده‌اند.
- ❑ **تداوم مناقشه درباره حجاب و اولویت‌های فرهنگی؛** بخشی از کاربران نسبت به تمرکز بر حجاب در شرایط فشار اقتصادی انتقاد داشته و معتقدند مسائل معیشتی باید در اولویت قرار گیرد؛ در مقابل، گروهی دیگر بی‌حجابی و تغییرات فرهنگی را از عوامل مؤثر بر وضعیت اجتماعی دانسته‌اند.
- ❑ **انتقاد از عملکرد صداوسیما و روایت رسمی از بحران‌ها؛** در بخشی از دیدگاه‌ها، روایت رسانه رسمی از گرانی، جنگ، اعتراضات و مسائل اجتماعی با روایت کاربران فاصله داشته و این شکاف به کاهش اعتماد رسانه‌ای و تشدید بدبینی نسبت به اطلاع‌رسانی رسمی منجر شده است.
- ❑ **افزایش بدبینی نسبت به آینده اقتصادی و اجتماعی کشور؛** ترکیب تورم، کاهش ارزش پول، گرانی بنزین، بحران انرژی، بیکاری و محدودیت‌های اجتماعی در بخشی از نظرات به شکل‌گیری تصویری منفی از آینده و افزایش ناامیدی، به ویژه درباره وضعیت جوانان، منجر شده است.
- ❑ **تقویت نگاه انتقادی به عملکرد دولت دکتر پزشکیان؛** بخشی از کاربران افزایش قیمت دلار، بنزین و کالاها را به عملکرد دولت نسبت داده و در مقابل، گروهی معتقدند شرایط جنگی، تحریم و محاصره بخش قابل توجهی از مشکلات را توضیح می‌دهد؛ در نتیجه، ارزیابی عملکرد دولت به یکی از نقاط اصلی اختلاف دیدگاه‌ها تبدیل شده است.

بخش هشتم

جری شناسی ان

القای ناامیدی و سلب امنیت روانی از مسیر بزرگ‌نمایی گرانی و تورم

جریان سیاسی	ریز مسئله	رویکرد	مشارکت
اصولگرا	۱. برجسته‌سازی تلاش برخی حساب‌های معارض برای پیوند زدن گرانی، تورم و کاهش قدرت خرید با القای بن‌بست اقتصادی و ناامیدی از آینده کشور ۲. تأکید بر ضرورت تفکیک مطالبات واقعی مردم، از جمله اعتراض بازنشستگان به حقوق، معوقات و هزینه‌های درمان، از بهره‌برداری سیاسی از این مطالبات ۳. انتقاد از انتشار گزینشی اخبار اقتصادی و بازنمایی مشکلات روزمره به‌عنوان نشانه‌ای از فروپاشی فراگیر، بدون ارائه تصویری جامع از وضعیت اقتصادی	انتقادی	۴۵٪
اصلاح طلب	۱. تمرکز بر افزایش هزینه‌های زندگی، کاهش قدرت خرید و فاصله درآمد خانوارها با مخارج ضروری ۲. بازتاب مطالبات بازنشستگان و گروه‌های حقوق‌بگیر درباره متناسب‌سازی مستمری، پرداخت معوقات و دسترسی به خدمات درمانی ۳. مطالبه پاسخ‌گویی مسئولان درباره کنترل تورم، ثبات بازار و ارائه راهکارهای ملموس برای کاهش فشار اقتصادی	انتقادی	۲۵٪
معاند	۱. پیوند زدن گرانی و تورم با ناکارآمدی کلی ساختار حکمرانی و تعمیم مشکلات اقتصادی به آینده‌ای بدون چشم‌انداز ۲. بهره‌گیری از تصاویر صف‌ها، اعتراضات معیشتی و روایت‌های فردی برای القای فراگیری نارضایتی در جامعه ۳. تبدیل مطالبات اقتصادی به گزاره‌های سیاسی با هدف تقویت بی‌اعتمادی و القای ناتوانی کشور در حل مشکلات	تخریبی	۳۰٪

فراخوان‌های آشکار مخالفان به آشوب خیابانی در شرایط حساس امنیتی کشور

جریان سیاسی	ریز مسئله	رویکرد	مشارکت
اصولگرا	۱. برجسته‌سازی فراخوان‌هایی که از بیان اعتراض فراتر رفته و بر تقابل خیابانی، آشوب یا تغییر سیاسی از مسیر درگیری تأکید دارند ۲. تأکید بر ضرورت حفظ امنیت عمومی و صیانت از جان و مال شهروندان در شرایط حساس کشور ۳. تفکیک مطالبه‌گری قانونی و اعتراض مسالمت‌آمیز از دعوت به خشونت و اقداماتی که امنیت عمومی را تهدید می‌کند	انتقادی	۵۰٪
اصلاح طلب	۱. تأکید بر به رسمیت شناختن اعتراض مسالمت‌آمیز و ضرورت شنیده شدن مطالبات اجتماعی و اقتصادی ۲. انتقاد از هرگونه خشونت خیابانی، تخریب اموال عمومی و اقداماتی که امکان بیان مدنی اعتراض را تحت تأثیر قرار می‌دهد ۳. مطالبه شفافیت در اطلاع‌رسانی درباره فراخوان‌ها، منشأ انتشار آن‌ها و تفکیک مستند میان اعتراض مدنی و اقدامات خشونت‌آمیز	انتقادی	۲۰٪
معاند	۱. انتشار دعوت‌هایی برای حضور خیابانی و پیوند دادن اعتراضات با سناریوهای تغییر سیاسی ۲. استفاده از شرایط حساس امنیتی و تنش‌های خارجی برای القای فرصت مناسب جهت تشدید رویارویی داخلی ۳. بازنشر پیام‌های تحریک‌آمیز با هدف تبدیل نارضایتی‌های پراکنده به کنش جمعی تقابلی	تخریبی	۳۰٪

پوشش دوگانه اعتراضات فرانسه و برای تضعیف روحیه ملی

جریان سیاسی	ریز مسئله	رویکرد	مشارکت
اصولگرا	۱. بازتاب اعتراضات اروپا با تأکید بر اینکه گرانی، نارضایتی اقتصادی و تجمعات اعتراضی محدود به یک کشور یا نظام سیاسی نیست ۲. نقد روایت‌هایی که اعتراض در ایران را نشانه فقدان مشروعیت معرفی می‌کنند، اما اعتراضات مشابه در کشورهای غربی را صرفاً در چارچوب مسائل صنفی یا اقتصادی توضیح می‌دهند ۳. تأکید بر ضرورت بررسی نحوه مواجهه دولت‌ها و پلیس با اعتراضات، بدون تعمیم یک رویداد محدود به کل وضعیت سیاسی یا اجتماعی یک کشور	انتقادی	۴۵٪
اصلاح طلب	۱. مقایسه نحوه بازتاب اعتراضات در ایران و اروپا از منظر حقوق شهروندی، مطالبات اقتصادی و امکان بیان نارضایتی ۲. تأکید بر اینکه وجود اعتراض در کشورهای غربی، به‌تنهایی مشکلات معیشتی یا مطالبات داخلی ایران را نفی نمی‌کند ۳. مطالبه پوشش خبری دقیق از اعتراضات فرانسه به جای استفاده صرفاً سیاسی از تصاویر و اخبار این رویدادها	انتقادی	۲۵٪
معاند	۱. استفاده از تصاویر اعتراضات اروپا برای القای مشابهت کامل میان شرایط ایران و کشورهای غربی، بدون توجه به تفاوت زمینه‌ها و مطالبات ۲. برجسته‌سازی برخوردهای پلیسی یا تصاویر خشونت‌آمیز به‌صورت گزینشی برای تقویت روایت‌های سیاسی از وضعیت ایران ۳. بهره‌برداری از اخبار اعتراضات خارجی برای تشدید نارضایتی داخلی و القای ناکارآمدی فراگیر در مدیریت مسائل اجتماعی	تخریبی	۳۵٪

تلاش جریان معارض برای عادی سازی خشونت و افسردگی جمعی در فضای مجازی

جریان سیاسی	ریز مسئله	رویکرد	مشارکت
اصولگرا	۱. انتقاد از محتوایی که مرگ، خشونت سیاسی و آسیب دیدن افراد را به ابزار تمسخر، تحریک یا تسویه حساب سیاسی تبدیل می کند ۲. برجسته سازی خطر تکرار و باز نشر تصاویر تلخ و پیام های خشم آفرین بدون زمینه گذاری، به ویژه در شرایط تنش و نگرانی عمومی ۳. تأکید بر مسئولیت رسانه ها و کاربران در انتشار محتوای مستند، پرهیز از تحریک هیجانات و جلوگیری از عادی شدن خشونت در گفت وگوهای روزمره	انتقادی	۴۰%
اصلاح طلب	۱. توجه به نگرانی های عمومی درباره آینده، فشار اقتصادی، جنگ و امنیت خانواده و بازتاب اثر این دغدغه ها بر فضای اجتماعی ۲. انتقاد از ادبیات تحقیرآمیز و خشونت محور در فضای مجازی و تأکید بر ضرورت حفظ شأن انسانی در مواجهه با اختلافات سیاسی ۳. مطالبه مسئولیت پذیری پلتفرم ها و رسانه ها در برابر محتوای آسیب زا و انتشار اطلاعات نادرست یا تحریک کننده	انتقادی	۳۰%
معاند	۱. باز نشر محتوای خشن و تلخ با ادبیاتی که خشونت سیاسی را عادی یا حتی قابل ستایش جلوه می دهد ۲. پیوند دادن اخبار منفی اقتصادی، اجتماعی و امنیتی با یکدیگر برای القای تصویری مستمر از بحران و فقدان چشم انداز ۳. استفاده از تمسخر، تحقیر و پیام های یأس آلود برای تشدید خشم، دو قطبی سازی و بی اعتمادی در فضای مجازی	تخریبی	۳۰%

استفاده از اخبار جنایی و سرقت‌های موردی برای ایجاد حس ناامنی عمومی

جریان سیاسی	ریز مسئله	رویکرد	مشارکت
اصولگرا	۱. بازتاب اخبار سرقت و جرائم همراه با توجه به روند رسیدگی، شناسایی مظنونان و اقدامات انتظامی و قضایی ۲. انتقاد از تبدیل پرونده‌های موردی به تصویری فراگیر از ناامنی، بدون ارائه آمار مقایسه‌ای و اطلاعات کافی درباره وضعیت جرائم ۳. تأکید بر ضرورت اطلاع‌رسانی دقیق و پرهیز از بازنشر هیجانی جزئیات خشونت‌آمیز که می‌تواند نگرانی عمومی را افزایش دهد.	انتقادی	۴۵٪
اصلاح طلب	۱. مطالبه اطلاع‌رسانی روشن درباره روند رسیدگی به پرونده‌های سرقت و نتیجه اقدامات انتظامی و قضایی ۲. توجه به نگرانی شهروندان درباره امنیت اموال و ضرورت تقویت اقدامات پیشگیرانه در محله‌ها و فضاهای عمومی ۳. انتقاد از اطلاع‌رسانی ناقص یا متناقض درباره جرائم و تأکید بر ضرورت ارائه آمار قابل مقایسه برای ارزیابی وضعیت امنیت عمومی	انتقادی	۲۵٪
معاند	۱. بازنشر پرتکرار اخبار سرقت و جرائم با برجسته‌سازی جزئیات تکان‌دهنده و کم‌رنگ کردن اطلاعات مربوط به پیگیری پرونده‌ها ۲. استفاده از پرونده‌های مجزا برای القای فراگیری ناامنی و تعمیم یک رخداد محلی به وضعیت کل کشور ۳. پیوند دادن اخبار جنایی با مشکلات اقتصادی و اجتماعی برای تقویت روایت ناامیدی و کاهش احساس امنیت عمومی	تخریبی	۳۰٪

بخش هفتم

اهم شایعات سلب
امنیت روانی در جامعه

شایعه

حمله به کشتی در فریدونکنار

محرومیت شهرستانی‌های ساکن تهران از طرح تورم صفر

توقف پرداخت یارانه نقدی از ماه آینده

کلیر شدن آسمان ایران و توقف فعالیت‌های پروازی

توضیحات

در روزهای گذشته، اخباری مبنی بر هدف قرار گرفتن یک کشتی باربری در محدوده خزرشهر فریدونکنار در دریای خزر در برخی رسانه‌های خارجی و فضای مجازی منتشر شد. بر اساس اعلام روابط عمومی سپاه کربلا مازندران، بررسی‌ها و استعلام از مراجع ذی‌ربط، هیچ حمله یا حادثه امنیتی در این منطقه رخ نداده و وضعیت سواحل و بنادر مازندران کاملاً عادی است. مدیرکل بنادر و دریانوردی مازندران نیز توضیح داد دود مشاهده‌شده در کشتی باری ناشی از راه‌اندازی اولیه موتور شناور بوده و هیچ انفجار، آتش‌سوزی یا حادثه ایمنی رخ نداده است. و از این طریق روایت منتشرشده درباره حمله به کشتی در فریدونکنار، باطل شد

در فضای مجازی ادعایی منتشر شد مبنی بر اینکه شهرستانی‌های ساکن تهران از مزایای طرح تورم صفر محروم خواهند بود، ادعایی که شهردار تهران را به واکنش واداشت. علیرضا زاکانی این برداشت را رد کرد و معیار بهره‌مندی از طرح را سکونت احرازشده در تهران دانست و توضیح داد: هر خانواری که در تهران باشد و بر اساس اطلاعات دریافتی از مراجع قانونی کشور سکونت آن در تهران احراز شود، مشمول این طرح خواهد بود. بنابراین، آنچه محرومیت شهرستانی‌ها خوانده شد، ناشی از پیوند زدن محل تولد یا خاستگاه افراد با امکان بهره‌مندی از یک طرح شهری است. در حالی که ضابطه اعلام‌شده، صرفاً احراز سکونت در تهران است و نه محل تولد

گمانه‌زنی درباره قطع یارانه نقدی از ماه آینده، در شرایطی در شبکه‌های اجتماعی مطرح شده که رئیس سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها از تداوم پرداخت‌ها تا پایان سال خبر داده و مسئولیت حذف و گروه‌بندی یارانه‌بگیران را متوجه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دانسته است. این اظهارات با ادعای توقف عمومی یارانه‌ها از ماه آینده همخوانی ندارد و در اطلاعات ارائه‌شده نیز تصمیم رسمی برای قطع پرداخت نقدی اعلام نشده است. به نظر می‌رسد در شکل‌گیری این روایت، موضوع حذف یا تغییر وضعیت برخی خانوارها به توقف پرداخت برای تمامی مشمولان تعمیم داده شده است. برداشتی که می‌تواند نگرانی خانوارهای وابسته به این حمایت معیشتی را افزایش دهد

در روزهای گذشته، ادعایی در صفحات شخصی و سیاسی غیررسمی در شبکه اجتماعی ایکس منتشر شد مبنی بر کلیر شدن آسمان ایران و توقف فعالیت‌های پروازی. این ادعا در حالی بازنشر شد که بررسی‌های راستی‌آزمایی نشان می‌دهد برخلاف اخبار منتشرشده در فضای مجازی، وضعیت پروازی آسمان کشور کاملاً عادی بوده و شایعه کلیر شدن آسمان ایران صحت ندارد. در این روایت، یک موضوع مرتبط با وضعیت پروازها فراتر از معنای فنی آن بازنمایی و به نشانه‌ای از احتمال وقوع حمله، تشدید درگیری نظامی یا ورود کشور به وضعیت فوق‌العاده امنیتی تبدیل شده است. در حالی که هیچ مستند هوانوردی، اطلاعیه رسمی یا جزئیات قابل بررسی برای اثبات چنین ادعایی ارائه نشده بود

اهداف القای

ناامنی در سواحل شمال کشور و آسیب‌پذیری زیرساخت‌های دریایی، ایجاد التهاب و تشویش روانی، **بزرگ‌نمایی توان عملیاتی دشمن در حمله به اهداف داخلی و تضعیف احساس امنیت عمومی**

ایجاد نگرانی و احساس تبعیض میان شهروندان غیربومی ساکن تهران، تضعیف اعتماد عمومی به **نحوه تعیین مشمولان طرح، القای برخورد تبعیض‌آمیز در ارائه خدمات شهری**

ایجاد نگرانی اقتصادی میان خانوارهای یارانه‌بگیر درباره تداوم حمایت نقدی، **القای ابهام و بی‌ثباتی در سیاست‌های حمایتی دولت، تشدید نارضایتی معیشتی**

القای بروز وضعیت فوق‌العاده امنیتی و احتمال وقوع حمله یا تشدید درگیری نظامی، ایجاد نگرانی عمومی درباره **امنیت پروازها و تشدید فضای انتظار نسبت به تحولات احتمالی، و تضعیف اعتماد عمومی به پایداری وضعیت عادی کشور**

شایعه

کمبود مرغ و تخم مرغ در پی احتمال قطع گاز و محدودیت سوخت مرغداران

حمله مسلحانه به پاسگاه مورتان در شهرستان راسک

عدم واریز اعتبار کالابرگ مشمولان با رقم انتهایی کد ملی ۳ تا ۶ در موعد اعلام شده

غیر حضوری شدن مدارس به علت وقوع جنگ و کمبود گاز

توضیحات

انتشار نامه معاونت بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی آذربایجان غربی درباره احتمال محدودیت یا قطع گاز و ضرورت تأمین سوخت ذخیره در مرغداری‌ها، به بهانه‌ای برای طرح ادعای کمبود مرغ و تخم مرغ در بازار تبدیل شد. این مکاتبه که خطاب به مدیران جهاد کشاورزی شهرستان‌ها صادر شده، بر شناسایی واحدهای فاقد ذخیره سوخت، معرفی آن‌ها به ادارات مربوط برای تأمین سوخت جایگزین و مهلت دریافت سوخت ذخیره تا پایان مهرماه تأکید دارد. اصل هشدار درباره آمادگی مرغداری‌ها برای مواجهه با محدودیت احتمالی گاز یک اقدام پیشگیرانه و مستند است؛ اما هشدار مذکور به خودی خود به معنای قطع سراسری گاز، کمبود قطعی گازوئیل، توقف تولید یا افزایش حتمی قیمت مرغ و تخم مرغ نیست. برای اثبات چنین پیامدهایی، اطلاعات مستقلاً درباره میزان سوخت تخصیص یافته، تعداد واحدهای در معرض محدودیت، وضعیت تولید و تغییرات واقعی قیمت بازار لازم است. بنابراین، تعمیم یک مکاتبه استانی و پیشگیرانه به کمبود قطعی مرغ و تخم مرغ، در حد یک روایت اثبات نشده باقی می‌ماند

طی روزهای گذشته خبرهایی درباره وقوع حمله مسلحانه به پاسگاه مورتان در بخش پارود شهرستان راسک منتشر و در برخی کانال‌های مرتبط با بلوچستان و رسانه‌های خارجی باز نشر شد. مرکز اطلاع‌رسانی پلیس سیستان و بلوچستان با رد گزارش‌ها اعلام کرد خبر حمله به این پاسگاه صحت ندارد. با این حال، برخی رسانه‌ها همچنان بر وقوع حمله تأکید کردند و موضوع از یک خبر محلی به اختلاف روایت‌ها درباره اصل وقوع رویداد تبدیل شد. اهمیت امنیتی محل مورد اشاره و انتساب رویداد به حمله مسلحانه به یک پاسگاه، زمینه برجسته‌شدن روایت و ایجاد نگرانی درباره وضعیت امنیتی شهرستان راسک را فراهم کرد. اما در نبود تصاویر، اسناد میدانی یا گزارش مستقل قابل اتکا، تأیید وقوع حمله بر پایه باز نشر خبر در رسانه‌های دیگر امکان‌پذیر نیست

پس از انتشار گزارش‌هایی درباره شارژ اعتبار کالابرگ خانوارهای با رقم انتهایی کد ملی ۳ تا ۶ در ۲۵ مهر ۱۴۰۵، برخی کاربران با اشاره به دریافت نکردن اعتبار خود، از تأخیر یا عدم واریز گسترده سخن گفتند و این تجربه فردی به ادعایی درباره کل مشمولان تبدیل شد. در مقابل، وزارت رفاه و سازمان برنامه و بودجه اعلام کردند اعتبار این گروه در همان تاریخ مقرر واریز شده و زمان بندی پرداخت در سه بازه پانزدهم، بیست و پنجم و پنجم ماه بعد انجام می‌شود. بنابراین، ادعای عدم واریز برای تمامی مشمولان، در وضعیت ادعای تأیید نشده قرار دارد؛ هرچند دریافت نکردن اعتبار برای برخی کاربران ممکن است بنا به دلایل خاص واقعی باشد اما تعمیم آن به کل گروه با اعلام رسمی سازگار نیست

ادعایی در فضای مجازی مبنی بر غیرحضوری شدن مدارس در پی وقوع جنگ و کمبود گاز در فضای مجازی منتشر شده که سخنگوی وزارت آموزش و پرورش هرگونه برنامه برای مجازی یا غیرحضوری شدن مدارس را به شدت تکذیب و تأکید کرده است تمامی برنامه‌ها برای آموزش حضوری از ابتدای مهرماه تنظیم شده است. وزیر آموزش و پرورش نیز اعلام کرد حتی در شدیدترین شرایط، پیگیری آموزش حضوری در دستور کار وزارتخانه است و تصمیم درباره تعطیلی موردی تنها در زمان وقوع شرایط خاص مانند برودت هوا یا آلودگی هوا اتخاذ می‌شود. گمانه‌زنی درباره تأثیر کمبود گاز بر فعالیت مدارس، به خودی خود به معنای وجود تصمیم رسمی برای تعطیلی سراسری یا غیرحضوری شدن مدارس نیست و هیچ سند، اطلاعیه یا برنامه اجرایی در این باره منتشر نشده است

اهداف القای

القای تشدید بحران تأمین انرژی،
ایجاد نگرانی درباره **اختلال در تولید محصولات پروتئینی و افزایش قیمت اقلام غذایی**

القای ناامنی در جنوب سیستان و بلوچستان و تضعیف اعتماد عمومی به توان تأمین امنیت مناطق مرزی،
ایجاد نگرانی از تشدید درگیری‌های مسلحانه و گسترش ناامنی در **محدوده فعالیت نیروهای انتظامی، بزرگ‌نمایی یک ادعای تأیید نشده برای ایجاد التهاب امنیتی و سیاسی در افکار عمومی**

ایجاد نگرانی میان خانوارهای مشمول درباره تأخیر یا حذف اعتبار،
القای اختلال در اجرای طرح **افزایش کالابرگ، تضعیف اعتماد عمومی به زمان بندی پرداخت و عملکرد نهادهای اجرایی**

ایجاد نگرانی خانواده‌ها درباره ادامه تحصیل حضوری دانش‌آموزان،
تشدید بحران انرژی و گسترش **آثار جنگ به زندگی روزمره، تضعیف اعتماد عمومی به ثبات وضعیت آموزشی کشور**

شایعه

آزادسازی قیمت حامل‌های انرژی و جهش سه‌برابری آن

کمبود داروهای حیاتی و عدم دسترسی بیماران به دارو

حذف گسترده یارانه‌ها برای جبران کسری بودجه

قطع اینترنت به علت وقوع جنگ در روزهای آینده

توضیحات

اخیرا شایعه‌ای درباره آزادسازی قیمت حامل‌های انرژی و سه‌برابر شدن نرخ آن در فضای مجازی بازنشر شد. بررسی موضوع نشان می‌دهد شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی هرگونه تغییر در قیمت بنزین را رد کرده و تأکید کرده است این فرآورده با نرخ فعلی عرضه می‌شود. سخنگوی دولت نیز گفته است هنوز تصمیم نهایی‌ای درباره افزایش قیمت بنزین آزاد یا بنزین جایگاهی گرفته نشده است. معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی نیز اصلاح قیمت حامل‌های انرژی را در شرایط کنونی خارج از دستور کار دانسته است. آمیختن بحث‌های کارشناسی درباره ناترازی انرژی با یک تصمیم قطعی و فوری، بدون ارائه مصوبه، تاریخ اجرا یا رقم مشخص، این ادعا را صرفاً به یک گمانه‌زنی قیمتی تبدیل کرده است.

انتشار خبرهایی درباره کمبود برخی اقلام دارویی و دشواری دسترسی بیماران به داروهای مورد نیاز، به شکل‌گیری نگرانی‌هایی درباره وضعیت تأمین داروهای حیاتی دامن زده است. در بازنشر این مطالب، گاهی کمبود تعدادی از داروها به‌گونه‌ای مطرح می‌شود که گویی دسترسی به داروهای ضروری به‌طور گسترده مختل شده است در حالی که برای ارزیابی دقیق وضعیت، باید میان کمبود اقلام مشخص و کمبود فراگیر داروهای حیاتی تفاوت قائل شد. تصمیم موارد محدود به کل نظام تأمین دارو، می‌تواند نگرانی بیماران و خانواده‌های آنان درباره ادامه درمان را افزایش دهد و مشکلات موجود را به تصویری از بحران عمومی در حوزه سلامت تبدیل کند.

شایعه حذف گسترده یارانه‌ها به‌منظور جبران کسری بودجه در فضای مجازی در حالی بازنشر می‌شود که رئیس‌جمهور در تشریح لایحه بودجه ۱۴۰۵ تأکید کرد که دولت در کنار ساماندهی نظام بانکی تلاش کرده در سال آینده کسری بودجه نداشته باشد و موضوع یارانه نان، ارز ترجیحی و واردات بنزین در قالب ردیف‌های جمع و خرج برای بررسی و تصویب به مجلس ارائه شده است. بر پایه همین اسناد، تغییر شیوه پرداخت یارانه نان به کالابزرگ الکترونیک و هدفمندسازی حمایت‌ها مطرح است، اما حذف گسترده و سراسری یارانه‌ها برای پرکردن کسری بودجه مصداق ندارد. رئیس مجلس نیز در مهر ماه اعلام کرد هیچ تکلیفی برای افزایش قیمت نان یا بنزین به دلیل کمبود منابع سال آینده پیش‌بینی نشده است. همچنین حذف یارانه نقدی سه دهک بالای درآمدی مربوط به قانون بودجه ۱۴۰۴ است و به تصمیم جدید و سراسری در سال ۱۴۰۵ مربوط نمی‌شود. بنابراین، آمیختن بحث بازطراحی و هدفمندسازی برخی یارانه‌ها با ادعای حذف گسترده آن‌ها، بدون مصوبه، سند بودجه‌ای یا اعلام رسمی، این روایت را صرفاً به یک گمانه‌زنی اقتصادی تبدیل می‌کند.

شایعه قطع اینترنت در روزهای آینده به علت وقوع جنگ در فضای مجازی یکی از عامل‌های سلب امنیت روانی این روزهاست. واقعیت این است معاون توسعه شبکه ملی اطلاعات وزارت ارتباطات طی اظهاراتی رسمی اعلام کرد که در صورت وقوع مجدد جنگ یا ناآرامی، احتمال قطع اینترنت وجود دارد، اما مشخص نیست چنین محدودیتی در چه سطحی اعمال شود و سخنگوی دولت نیز در ۲۱ مهر اعلام کرد ممکن است دستگاه‌های مسئول در برخی مواقع برای صیانت از پایگاه‌های داده و خدمات کشور، سرعت اینترنت را کاهش دهند، اما این موضوع به‌عنوان اصل کار دنبال نمی‌شود. در نتیجه اظهارات مسئولان درباره احتمال محدودسازی در شرایط بحرانی، به معنای صدور دستور قطع اینترنت در روزهای آینده یا وقوع قطعی جنگ نیست و هیچ سند، اطلاعیه یا زمان‌بندی رسمی برای چنین اقدامی منتشر نشده است.

اهداف القای

ایجاد نگرانی عمومی درباره جهش قیمت بنزین، گاز و سایر حامل‌های انرژی، القای بی‌ثباتی اقتصادی و ناتوانی دولت در مدیریت معیشت مردم، زمینه‌سازی برای انتشار گسترده شایعات

ایجاد نگرانی درباره دسترسی بیماران به داروهای ضروری و تداوم درمان، القای اختلال گسترده در نظام تأمین دارو و تصمیم کمبود برخی اقلام به بحران فراگیر در حوزه سلامت

ایجاد نگرانی عمومی درباره حذف یارانه‌های نان، سوخت و ارز ترجیحی، القای بی‌تدبیری دولت در مدیریت کسری بودجه و انتقال هزینه آن به مردم، و تشدید نارضایتی معیشتی

ایجاد نگرانی و اضطراب عمومی درباره قطع دسترسی به اینترنت، القای قریب‌الوقوع بودن جنگ و تشدید فضای انتظار نسبت به تحولات نظامی، سلب اعتماد از پایداری خدمات ارتباطی و وضعیت عادی جامعه

شایعه

**مشاهده پهیاد جاسوسی در
شهرستان نظرآباد**

**تعطیلی مرز ریمدان با انتشار
سند منتسب به وزارت امور
خارجه**

**اجرای حکم شلاق برای
کارکنان پتروپارس در هویزه**

توضیحات

انتشار ویدئوهایی از پرواز یک پرنده در آسمان نظرآباد، به طرح ادعای مشاهده پهیاد ناشناس و گمانه‌زنی درباره مأموریت احتمالی آن منجر شد. این تصاویر کوتاه، بدون ارائه شواهدی درباره ماهیت یا هدف پرنده، در برخی کانال‌های محلی و حساب‌های شبکه‌های اجتماعی با رویکردی امنیتی بازنشر شدند و نگرانی‌هایی درباره پروازهای ناشناس و توان شناسایی پدافند هوایی ایجاد کردند. با پیگیری موضوع، فرماندار نظرآباد، اعلام کرد پرنده مشاهده‌شده یک هواپیمای فوق‌سبک متعلق به فرودگاه آموزشی پیام کرج بوده و بررسی‌ها انجام شده است. در این مورد، انتشار تصاویر فاقد زمینه و نسبت‌دادن ماهیتی نظامی به یک پرواز عادی، زمینه شکل‌گیری شایعه را فراهم کرد و پیش از روشن‌شدن موضوع، یک مشاهده محلی را به مسئله‌ای امنیتی تبدیل کرد.

در روزهای گذشته، تصویری تحت عنوان اطلاعیه رسمی در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست شد که مدعی بود مرز رسمی ریمدان از سوی کشور پاکستان به‌صورت موقت مسدود شده است. بررسی فنی تصویر نشان می‌دهد این سند کاملاً ساختگی است. از جمله اینکه آرم رسمی دولت پاکستان و وزارت خارجه ایران به‌طور هم‌زمان و غیرمعمول در سرب‌رگ آن گنجانده شده است. علاوه بر تکذیب رسمی خبر در رسانه‌ها، استانداری سیستان و بلوچستان نیز با صدور نامه‌ای رسمی اعلام کرد گذرگاه مرزی ریمدان فعال بوده و مبادلات تجاری طبق ضوابط در آن جریان دارد.

انتشار اخباری در برخی رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی درباره محکومیت و اجرای حکم شلاق برای کارکنان پتروپارس در پی اعتراضات صنفی و معیشتی، واکنش‌هایی را به دنبال داشت. در مقابل، دادستان عمومی و انقلاب هویزه با صدور اطلاعیه‌ای رسمی، اجرای هرگونه حکم شلاق برای کارکنان این مجموعه را تکذیب و اخبار منتشرشده را بی‌اساس اعلام کرد. با انتشار این تکذیبیه، ادعای مجازات بدنی کارگران معترض در برابر روایت رسمی دستگاه قضایی قرار گرفت و موضوع به یکی از محورهای بحث درباره نحوه مواجهه با اعتراضات صنفی تبدیل شد.

اهداف القای

ایجاد نگرانی میان ساکنان منطقه
درباره **حضور پرنده‌های ناشناس در
آسمان، القای ضعف در شناسایی و
کنترل پروازهای مشکوک**

القای اختلال در روابط مرزی و
تجاری ایران و پاکستان، ایجاد
نگرانی درباره **ناپایداری گذرگاه‌های
مرزی و توقف مبادلات تجاری،
تضعیف اعتماد عمومی به
نهادهای دیپلماتیک و استانی**

برخورد قضایی تنبیهی با کارگران
معترض، برانگیختن حساسیت
افکار عمومی، **ایجاد بدبینی نسبت
به عملکرد دستگاه قضایی در
رسیدگی به اعتراضات کارگری**

شایعه

تست مین هوایی سپاه در جزایر ایرانی

حمله به ستاد قوه قضائیه

ابتلای دانشجوی دندانپزشکی کرمانشاه به طاعون

توضیحات

در روزهای اخیر، ویدیویی با ادعای آزمایش مین هوایی ضدبالگرد توسط سپاه پاسداران در جزایر ایرانی در شبکه‌های اجتماعی بازنشر شده است. بررسی‌ها و ردیابی منشأ ویدیو نشان می‌دهد این تصاویر مربوط به آیین سنتی آتش‌بازی در روز در کشور مالت است و نخستین بار در حساب اینستاگرامی europeanfireworks در ۲۲ اوت ۲۰۲۶ منتشر شده است. بنابراین، تصاویر منتشرشده مربوط به یک رویداد غیرنظامی در مالت بوده و انتساب آن به آزمایش‌های نظامی صحت ندارد

روز گذشته، رسانه وابسته به گروهک منافقین مدعی شد عناصر این گروه به ستاد مرکزی قوه قضائیه در تهران حمله کرده‌اند و تعدادی از افراد آن در جریان درگیری با نیروهای مستقر در محل دستگیر شده‌اند. این ادعا در حالی در فضای مجازی بازنشر شد که خبرگزاری میزان آن را تکذیب کرد و خبرگزاری تسنیم نیز در ۲۵ مهر، با اشاره به پیگیری از منابع مختلف، اعلام کرد ادعای حمله صحت ندارد. همچنین گزارش منتشرشده از سوی گروهک، متضمن ادعای درگیری و دستگیری بود، اما بازنشر آن در کانال‌ها و صفحات دیگر به‌تنهایی تأییدی مستقل بر وقوع حادثه محسوب نمی‌شود. بنابراین، روایت منتشرشده درباره حمله به یکی از مراکز مهم قضایی کشور، با وجود تکذیب رسانه‌ای و فقدان شواهد مستقل تأییدکننده، قابل استناد به‌عنوان یک رخداد واقعی نیست

اخیرا اخباری در فضای مجازی منتشر شد مبنی بر مرگ فردی ۳۳ ساله به نام محمدرضا نصیری، دانشجوی رشته دندانپزشکی در کرمانشاه، بر اثر ابتلا به بیماری طاعون. معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه این شایعه را تکذیب و اعلام کرد که پس از بررسی‌های انجام‌شده، هیچ دانشجویی با نام و مشخصات اعلام‌شده در این دانشگاه وجود ندارد. وی همچنین تأکید کرد تاکنون هیچ موردی از ابتلا به طاعون در استان کرمانشاه و سراسر کشور مشاهده یا گزارش نشده و اخبار منتشرشده در این زمینه صحت ندارد

اهداف القای

القای آمادگی نظامی گسترده و تهدیدآمیز سپاه در جزایر ایرانی، **ایجاد نگرانی درباره تشدید تنش‌های نظامی منطقه‌ای، و بزرگ‌نمایی توان عملیاتی نیروهای مسلح**

ناامنی در پایتخت و آسیب‌پذیری مراکز حاکمیتی، بزرگ‌نمایی توان عملیاتی گروهک منافقین، **ایجاد نگرانی عمومی با انتشار روایت تأییدنشده از وقوع حادثه امنیتی**

ایجاد ترس و اضطراب از شیوع یک بیماری واگیر و کشنده، ناتوانی نظام بهداشتی کشور در **کنترل بحران‌های سلامت، تشویش اذهان عمومی و تضعیف اعتماد مردم به نهادهای درمانی**

مخاطبان گرامی
می‌توانند در صورت
تمایل برای عضویت در
گروه اتاق رصد فضای
مجازی صداوسیما در
پیام‌رسان بله به
شماره **۰۹۱۳۷۷۶۰۷۵۵**
درخواست عضویت
دهند.

گروه اتاق رصد برای مخاطبان گرامی این امکان را فراهم نموده تا در سریع‌ترین زمان ممکن دسترسی دقیق و جامع به رصد مسائل اقتضائی، فعالیت‌های جاری و خروجی‌های گزارشات محتوایی اتاق وضعیت معاونت فضای مجازی را داشته باشند.

کانال‌های اتاق رصد فضای مجازی

لینک ورود
اقتصادنگار

لینک ورود
هوش نگار

لینک ورود
اندیشه‌نامه

لینک ورود
روایت اول

لینک ورود
رصد شایعات

لینک ورود
مثبت نما

لینک ورود
بازتاب tv

لینک ورود
رصد tv

لینک ورود
چهار نما

لینک ورود
رصد تحولات فلسطین

لینک ورود
رصد فوری

لینک ورود
ترندنگار